

ОСОБЛИВОСТІ ВЛАСНИХ ІМЕН В АНГЛОМОВНІЙ ЛІТЕРАТУРІ

Тернова А.

(Сумський державний університет)

Науковий керівник – канд. філол. наук, доцент Чернюк Н. І.

В роботі досліджено антропоніми – імена власні, що прямо характеризують персонажа, універсальний засіб його номінації, що постійно супроводжує свого носія. Саме антропоніми виступають одним з найекспресивніших та найінформативніших засобів, який визначає суттєвий обсяг імпліцитної інформації, закладеної в тексті, тобто такої інформації, яку автор прагне приховати і лише дати певний ключ до неї саме завдяки промовистим іменам. Вибір імені може бути пов'язаний із художнім задумом, жанром, художньою школою і стилем.

Ім'я власне, вжите в якості інтродуктивної номінації, під якою розуміється слово чи словосполучення, використане перший раз для позначення персонажа, що вводиться в оповідання, стає простим і ефективним способом первинного уявлення про героя. Антропонімічна номінація персонажа, що слугує в подальшому тексті цілям ідентифікації, при первинному вживанні несе велике смислове і емоційне навантаження.

Теорія власних імен як об'єкта лінгвістичного аналізу зводиться до питання наявності або відсутності у імен значення та властивостей цього значення в тих випадках, коли воно є. У зв'язку з цим існує дві концепції або напрямки дослідження ономастичної лексики – морфологічний та семантичний. Перший досліджує імена як звукові оболонки, які не мають самостійного значення. Семантична концепція, відповідно, розглядає імена як такі, що володіють значенням або сенсом.

Основні функції антропонімів за Михайловим – це функція художньо-образної характеристики персонажа чи іншого об'єкта найменування, а також функція передачі у творі історичного та національного колориту. В зв'язку з останньою функцією встановлено, що антропоніми займають одне з найзначніших місць у фонових знаннях носіїв мови та культури, саме тому для чіткого розуміння значення антропонімів читач має володіти знаннями з історії тієї країни, на мові якої він читає текст.

Завдяки антропонімам в художніх творах проявляється категорія інтертекстуальності, тобто багатомірного зв'язку окремого

тексту з іншими текстами. Їх функції в якості інтертекстуальних елементів полягають у демонстрації якостей персонажа, місця та часу дії, також у вторинній номінації, тобто їх вживають з певною метою на позначення особи, яка вже має власне ім'я.

Читач зупиняється на імені та прізвищі персонажа тільки у тому випадку, якщо автор привертає до них увагу – дає персонажу "значуще" ім'я або таке, що вирізняється своєю нетиповістю. Такі імена та прізвища можна визначити як антономасію. Головним чином антономасія базується на алюзивності антропонімів. Алюзивність антропонімів пов'язана з тим, що ім'я ототожнюється з особливостями його носія або з певною ситуацією. Алюзивні антропоніми беруть участь в процесі трансантропонімізації, тобто перенесення особистих або родових імен, а також повних антропонімів з одного індивіда на інший в рамках одного класу онімів.

Перекладацькі інновації: матеріали IV Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції, м. Суми, 13–14 березня 2014 р. / редкол.: С. О. Швачко, І. К. Кобякова, О. О. Жулавська та ін. – Суми : Сумський державний університет, 2014. – 172 с.